

РЕШЕНИЕ

№ 5540

гр. София, 01.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 09.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **4398** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Образувано е по жалба на И. И. Г., ЕГН [ЕГН], [населено място], ж.к. К. поляна II част, [жилищен адрес] чрез адв. М. И. Д., срещу Решение № 1040-21-380 от 05.04.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-20961-3 от 15.01.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

С жалбата се релевират пороци на оспорвания административен акт – решение на директора на ТП на НОИ С.-град, изразяващи се в съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби, несъответствие с целта на закона, липса на компетентност на органа и неспазване на установената форма на акта. Оспорват се мотивите на органа за постановения отказ, а именно, че с оглед получения структуриран електронен документ Н006 от компетентната институция на Великобритания, последната се явява държава на пребиваване на жалбоподателката и следователно компетентна да прецени правото ѝ на обезщетение за безработица. Жалбоподателят счита, че отказът на осигурителните органи е мотивиран с извода, че компетентна да прецени правото на обезщетение е държавата по последна заетост на лицето. Вместо това намира, че от значение в случая е мястото на обичайно пребиваване. В тази връзка се излагат аргументи относно тълкуването на европейското законодателство в областта на социалното осигуряване, в частност на Регламент (ЕО) № 883/2004 и Регламент (ЕО)

№ 987/2009. Твърди се, че за определяне на обичайното пребиваване на лицето по смисъла на чл. 11, пар. 1, във вр. с пар. 2 от Регламент (ЕО) № 987/2009 решаващо значение за определяне на действителното място на обичайно пребиваване на дадено лице е намерението на лицето, особено причините за преместването му. С оглед на това в жалбата се излагат доводи, че центърът на интереси на Г. е Република България. Моли съда да отмени атакуваното решение на директора на ТП на НОИ С.-град, както и потвърденото с него разпореждане на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ С.-град, и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания да бъде отпуснато дължимото обезщетение за безработица.

В открито съдебно заседание жалбоподателката се явява лично и се представлява от процесуален представител – адв. Б., редовно упълномощен. Поддържа жалбата и представените с нея писмени доказателства. Развиват се подробни аргументи в депозираните писмени бележки, по същество припокриващи се с вече изложените в жалбата. Претендира направените по делото разноски за адвокатски хонорар по представен списък.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, се представлява по делото от процесуален представител – юрк. Б., която оспорва жалбата като неоснователна, необоснована и недоказана с мотиви, подробно развити в представени писмени бележки. Намира оспорваният административен акт за правилен и законосъобразен, поради което моли да бъде отхвърлена жалбата срещу него. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното от жалбоподателката адвокатско възнаграждение и моли при благоприятен за нея изход на делото същото да бъде намалено до минимално установения в Наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения размер.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От представените по делото доказателства, съдържащи се в административната преписка се установява следното:

Жалбоподателката е подала заявление от 02.09.2020 г. /л.41/ с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица (ПОБ) по реда и условията на КСО, като е приложила заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със С. U002 по образец /л.44/ и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 /л.43/. В заявлението е посочила, че е необходимо да бъдат удостоверени осигурителни периоди във Великобритания.

С Разпореждане № 214-00-20961-1 от 21.09.2020 г. на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО е спряно производството по отпускане на ПОБ на жалбоподателката до потвърждаване на осигурителни периоди и доход по законодателството на Великобритания. На 06.01.2021 г. Г. е представила преносим документ U1 от компетентната институция на Великобритания /представен по делото без превод на български език/ с потвърдени периоди на осигуряване от 04.03.2017 г. до 08.04.2017 г. и от 08.04.2018 г. до 31.08.2020 г. На 07.01.2021 г. чрез системата за електронен обмен

на социално осигурителна информация EESSI между държавите-членки на ЕС и ЕИП е направено запитване със структуриран електронен документ H005 - искане за информация относно държавата-членка на пребиваване с оглед определяне на компетентната институция да прецени правото на ПОБ на Г.. На 08.01.2021 г. е получен в ТП на НОИ С.-град по електронен път чрез системата за електронен обмен на социално осигурителна информация EESSI структуриран електронен документ H006 от компетентната институция на Великобритания, съгласно който държавата на пребиваване на жалбоподателката е Великобритания, с посочен адрес: LONDON, 41 GRESHAM RD, E16, 3DU.

Въз основа на изложеното с разпореждане № 214-00-20961-2 от 15.01.2021 г., на основание чл. 55 АПК, е възобновено производството по заявлението на Г. за отпускане на ПОБ с мотиви: „Получен на 08.01.2021 г. чрез EESSI издаден от КИ на Великобритания, с потвърдена държава по пребиваване.“. Във връзка с горното е издадено Разпореждане № 214-00-20961-3 от 15.01.2021 г., с което е постановен отказ за отпускане на ПОБ на жалбоподателката по подаденото от нея заявление с мотиви, че въз основа на получения структуриран електронен документ H006 и при прилагане на чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 компетентна да прецени правото на обезщетение за безработица на И. Г. е държавата по последна заетост – Великобритания. Последното разпореждане е оспорено по административен ред пред директора на ТП на НОИ С.-град с жалба вх.№ 1012-21-434 от 15.03.2021 г., по която по-горестоящият административния орган се е произнесъл, като е постановил оспорваното в настоящото съдебно производство Решение № 1040-21-380/05.04.2021 г., с което е потвърдил разпореждането. Същото е връчено на пълномощник на жалбоподателката на 09.04.2021 г. съгласно отбелязването в известие за доставяне на л. 18.

Жалбата срещу решението на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена до съда чрез административния орган на 22.04.2021 г. съгласно пощенско клеймо на плик, приложен по делото на л. 14.

По делото са приобщени писмени доказателства – част от административната преписка, и представените с жалбата. Сред тях са Удостоверение за постоянен адрес от 12.04.2021 г., Удостоверение за настоящ адрес от 12.04.2021 г., Трудов договор от 08.02.2021 г., сключен между [фирма] като работодател и И. Г. като работник, структуриран електронен документ H006, документ U1 от компетентната институция на Великобритания /представен по делото без превод на български език/, заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със С. U002 по образец /л.44/ и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 /л.43/, други документи относно осигуряването на жалбоподателката, представени на английски език, без превод на български език.

Разпитан е един свидетел, чиито свидетелски показания съдът кредитира като обективни, ясни и непротиворечиви, а освен това съответстващи на останалия доказателствен материал.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата срещу оспореното Решение № 1040-21-380/05.04.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО от лице с право и интерес от обжалване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по

същество.

По основателността:

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства, да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Атакуваното решение № 1040-21-380/05.04.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен административен орган съобразно разпоредбата на чл. 117 от КСО - ръководителят на съответното териториално поделение на НОИ, в законоустановената писмена форма и съдържа изискуемите съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити, включително подробни фактически и правни основания за издаването му, както и при спазване на административно производствените правила.

Потвърденото с оспорвания административен акт Разпореждане № 214-00-20961-3 от 15.01.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО също е издадено от компетентен орган с оглед нормата на 54ж, ал. 1 КСО, в писмена форма, като са изложени мотиви, и не са допуснати съществени процесуални нарушения при издаването му.

По отношение на основния спорен по делото въпрос, а именно съответствието на решението на директора на ТП на НОИ С.-град с материалният закон съдът намира следното:

По делото няма спор, че И. Г. е гражданка на Република България, която е държава-членка на ЕС, поради което е лице, спрямо което се прилага Регламент (ЕО) № 883/2004. Република България като държава-членка на ЕС е длъжна да прилага европейските правила за координация на системите за социална сигурност на държавите членки на Съюза. Това са общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда, при прилагането на националните закони. Към настоящия момент тези общи правила и принципи се съдържат в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

Не се спори също така, че за периода от 01.09.2020 г. до 07.02.2021 г. /вкл./ Г. е била безработна, като на 08.02.2021 г. е постъпила на работа въз основа на сключен трудов договор с [фирма] от същата дата.

Според чл. 11, § 1 от Регламент 883/2004 „лицата, за които се прилага настоящият регламент, са подчинени на законодателството само на една държава-членка. Това законодателство се определя в съответствие с настоящия дял“. Правилото, регламентирано в чл. 11, § 3, б. „а“, е че спрямо лице, осъществяващо дейност като наето или като самостоятелно заето лице в една държава-членка се прилага законодателството на тази държава-членка, а според чл. 11, § 3, б. „в“ спрямо лице, получаващо обезщетения за безработица в съответствие с член 65 съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване, се прилага законодателството на тази държава-членка. С Регламент (ЕО) № 883/2004 г. са

въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите-членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа: определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения. По отношение на обезщетенията за безработица общият принцип за определяне на приложимото законодателство е, че лице, упражняващо доходоносна дейност, следва да принадлежи към схема за социална сигурност на държавата, на чиято територия е заето или самостоятелно заето. Специални правила, представляващи изключения от общия принцип, че държавата-членка по последна заетост като компетентна държава отговаря за предоставянето на обезщетения за безработица, са регламентирани в член 65 от Регламент (ЕО) № 883/2004г. Съгласно чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 „напълно безработно лице, което по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице е пребивавало в държава-членка, различна от компетентната държава-членка и което продължава да пребивава в тази държава-членка или се върне в тази държава-членка, се поставя на разположение на службите по заетостта в държавата-членка по пребиваване“. Съгласно пар. 5 от същия „безработното лице по първото и второто изречение на параграф 2 получава обезщетения в съответствие със законодателството на държавата-членка по пребиваване както ако спрямо него се е прилагало това законодателство по време на последната му дейност като заето или като самостоятелно заето лице. Тези обезщетения се предоставят от институцията по пребиваване“.

С оглед на изложеното компетентна да прецени правото на обезщетение за безработица в случая е съответната институция на държавата-членка по пребиваване на лицето. По делото е налице спор между страните коя е тази държава – държавата по последна заетост – Великобритания, или държавата, в която е настоящото местопребиваване – България.

Съгласно чл. 1, пар. 3, б. „й“ от Регламент (ЕО) № 883/2004 „пребиваване“ означава мястото, където лицето обичайно пребивава, а б. „к“ от същата разпоредба определя като „престой“ временното пребиваване. Следователно налице е ясно разграничение между мястото, където лицето е установено /обичайно пребивава/, и мястото на временно /непостоянно, инцидентно/ пребиваване.

В тази връзка процесуалният представител на жалбоподателката правилно се позовава на разпоредбите на чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004, който следва да бъде тълкуван във връзка с чл. 11 от Регламент (ЕО) № 987/2004, по-конкретно с визираните в последния член критерии, които подлежат на преценка от органа при определяне на мястото на пребиваване на лицата. Съгласно чл. 11, пар. 1 от Регламент (ЕО) № 987/2004 при различия в становищата на институциите на две или повече държави-членки относно определяне на пребиваването на лице, за което се прилага основният регламент, тези институции установяват с взаимно съгласие центъра на интересите на съответното лице въз основа на цялостна оценка на наличната информация относно релевантните факти, които може по целесъобразност да включват: продължителността и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави-членки; положението на лицето, включително: естеството и специфичните характеристики на упражняваната дейност, по-специално мястото, където обичайно се упражнява тази дейност, постоянният характер на дейността и

продължителността на всеки договор за заетост; семейното положение и роднинските връзки на лицето; упражняването на неплатена дейност; когато става въпрос за студенти, източникът на техните доходи; жилищното положение на лицето, по-специално доколко е постоянен характерът му; държавата-членка, в която се счита, че лицето пребивава за целите на данъчното облагане. П. 2 от същия член допълва разпоредбата на пар. 1, като предвижда, че, „когато съобразяването на различните критерии, основаващи се на приложимите факти, посочени в параграф 1, не води до постигане на съгласие между съответните институции, намерението на лицето, което произтича от тези факти и обстоятелства, особено причините за преместването на лицето, се приемат за решаващи при определяне на действителното място на пребиваване на това лице“.

В настоящия случай не може да бъде изведен категоричен извод за държавата на пребиваване с оглед на критериите по горецитирания пар. 1, поради което следва да бъде взето предвид намерението на лицето, кандидатстващо за обезщетение. Съгласно представената по делото декларация от И. Г., същата има намерение да се установи в Република България. Макар да няма недвижима собственост на територията на последната, жалбоподателката има намерение да придобие такава заедно с партньора си, с каквато цел е заминала да работи във Великобритания, съгласно твърденията ѝ, подкрепени и със свидетелските показания на разпитания по делото свидетел – М. П. Г.. Същата заявява, че Г. е заминала за Великобритания през 2017 г. при нейния приятел, „за да изкарат някакви пари и да се върнат, за да си купят жилище“. При преценка на центъра на интереси на лицето следва да се вземе предвид и фактът, че повечето близки и роднини на жалбоподателката са трайно установени в Република България /с изключение на сестра ѝ/, и в момента същата живее в жилище на родителите си на адрес: [населено място], ж.к. „К. поляна II част“ № 44, вх.Б, ет.07, ап. 44. Последният адрес съвпада с постоянния и настоящия адрес на жалбоподателката съгласно представени по делото Удостоверения за постоянен и настоящ адрес /съотв. № 1785 и № 1786/ от 12.04.2021 г. Считано от 08.02.2021 г. жалбоподателката е в трудови правоотношения с български работодател и съгласно условията на трудовия договор мястото на полагане на труд е в [населено място], Република България. Макар последните две обстоятелства да са релевантни за периода, следващ периода, за който се иска ПОБ, същите следва да бъдат взети предвид с оглед преценка на намерението на лицето за установяване на територията на България. Следва да се отчете и обстоятелството, че през по-голямата част от живота си до момента, включително в трудоспособна възраст, Г. е пребивавала в Република България.

Липсват основания да бъде определена Великобритания като държава по пребиваване на Г. към 01.09.2020 г., тъй като считано от същата дата е прекратено трудовото ѝ правоотношение с английския ѝ работодател, което е било единствената ѝ връзка с тази държава. В последната жалбоподателката не притежава недвижима собственост, няма установени роднини /вкл. партньор и деца/, няма източник на доходи.

Поради изложеното настоящият състав намира, че връзката с Великобритания е временна и е обусловена от заетостта на лицето, съответно покрива дефиницията за „престой“ /цитирана по-горе/, поради което преди, по време на престоя там и след това държавата на обичайно пребиваване на жалбоподателката се явява Република България. Поради това и последната се явява компетентна /чрез съответния административен орган/ да прецени въпроса относно правото на ПОБ съобразно с националното си законодателство.

Поради изложеното съдът намира, че неправилно и незаконосъобразно, в

противоречие с материалноправните разпоредби поради неправилното тълкуване и прилагане на разпоредбите от Регламент (ЕО) 883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009г. на И. Г. е отказано отпускане на обезщетение за безработица с мотив, че държава на пребиваване е Великобритания и тя следва да прецени правото ѝ на обезщетение за безработица по смисъла на европейските регламенти в областта на социалната сигурност като държава на последната заетост. При безспорното наличие на завършен период на заетост с прекратен трудов договор в съответната държава-членка на ЕС и намерение за пребиваване в Република България, изпълнено изискване за подаване на декларация относно определянето на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004г., заявлението за отпускане на обезщетение за безработица следва да бъде разгледано по същество по реда и при условията на действащото българско законодателство, в съответствие с приложимите европейски регламенти за това. В този смисъл е и константната практика на ВАС, например: Решение № 2695/22.02.2019г. по адм.дело № 3077/2018г. по описа на ВАС-VI-то отделение, Решение № 1645/06.02.2019г. по описа на ВАС –VI-то отделение, Решение № 12598/25.09.2019г. по адм.дело № 13206/2018г. по описа на ВАС –VI-то отделение, Решение № 10291/03.07.2019г. по адм.дело № 15067/2018г. по описа на ВАС –VI-то отделение.

С тези мотиви следва да бъде отменено Решение № 1040-21-380 от 05.04.2021 г. на директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-20961-3 от 15.01.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО, а преписката да бъде върната на административния орган за ново разглеждане съобразно с дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

По разноските по производството:

При този изход на делото претенцията на жалбоподателката за присъждане на направените по делото разноски се явява основателна, като наред с това съдът намира, че следва да бъде уважено възражението на ответника за редуциране на търсеното адвокатско възнаграждение. Съгласно нормата на чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за дела по реда на КСО минималното такова е в размер на 350 лв. Претендираното от жалбоподателката се равнява на 840 лв., което е повече от два пъти над установения минимален размер. Поради това и като съобрази действителната фактическа и правна сложност на делото, както и аргументите на страната за размера му, съдът намира, че следва да присъди в полза на И. Г., предвид сумата от 400 лв. за платен адвокатски хонорар за процесуално представителство по делото.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 70 - ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на И. И. Г., ЕГН [ЕГН], [населено място], ж.к. К. поляна II част, [жилищен адрес] Решение № 1040-21-380 от 05.04.2021 г. на директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-20961-3 от 15.01.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

ВРЪЩА преписката на Ръководителя на осигуряването за безработица за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Териториално поделение С.-град на Националния осигурителен институт

да заплати на И. И. Г., ЕГН [ЕГН], направените по делото разноси в размер на 400 (четиристотин) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението и от изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

СЪДИЯ: